

УДК 336.71:004

Бунда О.М., к.е.н, доц.

Воробей Т.К., магістр

Київський національний університет технологій та дизайну

ЦИФРОВІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Цифровізація в банківському секторі – це комплекс інноваційних економічних інститутів, сучасна організація та управління в усіх сферах банківської діяльності. В умовах дедалі жорсткішої конкуренції діджиталізація сприяє розширенню клієнтської бази банківських установ, збільшенню частки ринку банківських послуг, зниженню витрат, підвищенню стабільності та фінансової безпеки банків.

Цифровізація банківських операцій – це система заходів щодо посилення співпраці з фінтех-стартапами для досягнення довгострокових цілей розвитку, пов'язаних із впровадженням інноваційних способів роботи, нових банківських продуктів і послуг для збільшення та розширення клієнтської бази та підвищення конкурентоспроможності банку [1].

Цифровізація банківської роботи пов'язана з поліпшенням і перетворенням наукових розробок, технологічних досягнень у вже оновлені банківські послуги, в покращені та вдосконалені банківські технології, які використовуються у практиці, чи оновлений підхід до їх реалізації, їх адаптацію до актуальних вимог клієнтів. Ознаками привабливості цифрових банківських продуктів є висока надійність, дохідність та якість. Діджиталізація банківської діяльності є спрямованою на прибуток від введення сучасних технологій в фінансових галузях. Результатами цифровізації банківської системи є оновлена продукція та надання послуг з новими якостями: інноваційні програми і проекти; нові інтелектуальні продукти; сучасне нове технологічне обладнання та процеси; нові підходи до формування ринку сучасних банківських продуктів та послуг. Для вітчизняних банків діджиталізація процесів вимагає такого стилю роботи, в основі якого

лежить розвиток послуг, вміння використовувати ресурси із різних джерел, добиваючись потрібного результату при мінімальних затратах. Цифровізація банківської системи вимагає значних інвестицій, але більшість національних банків мають обмежені бюджети. Основним показником застосування цифровізації є ефективність, будь то економічна, науково-технічна, соціальна та екологічна ефективність. При цьому будь-який вплив так чи інакше впливає на підсумок діяльності банку: прибуток чи збиток [1].

Модернізація додатків на основі технологій штучного інтелекту хмарних обчислень та інших передових технологій дозволить банкам швидко створювати нові продукти і послуги, поліпшити загальну якість управління, отримувати прогностичні дані в режимі реального часу і працювати швидше і ефективніше, а також зміцнити довіру і лояльність клієнтів [2].

Перевагами цифрової трансформації банківської системи є: покращена безпека на всіх рівнях обробки даних; швидша робота та менший час очікування; покращений аналіз та управління ризиками для банківських операцій; прогностичні можливості; налаштування тощо. До недоліків цифровізації банківської системи відносять: залежність від технологій, високу вартість цифровізації, недовіру до банків, високі ризики у разі неефективного впровадження, можливість інтернет шахрайства [3].

До ключових результатів, які виникли під впливом діджиталізації можна віднести — запровадження Bank ID НБУ, створення умов надання небанківських фінансових послуг онлайн, впровадження електронного підпису у банківській системі, створено умови для переходу банків до Paperless та інше. Нині система електронних платежів обслуговує 98% міжбанківських платежів, що є значним досягненням для України [4].

Національний банк створив державну систему електронних платежів – СЕП – для забезпечення розрахунків банків та їхніх клієнтів у гривні в межах України. СЕП забезпечує не тільки високий рівень безпеки і надійності переказу коштів між банками, але і обслуговує понад 98% міжбанківських

платежів і є системно важливою платіжною системою України. 1 квітня 2023 року запрацювало нове покоління СЕП (СЕП-4) на базі міжнародного стандарту ISO20022. Відтепер СЕП працює 24/7 – це забезпечує цілодобове виконання міжбанківських платіжних операцій без призупинення роботи системи та миттєвий перехід від поточного до наступного календарного дня [5].

Цифровізація банківської системи є важливим аспектом фінансової стійкості банківських установ. Відсоткові ставки наближаються до нуля, різко знижуються комісії в банках і зростають очікування клієнтів - все це прискорює темпи цифрових трансформацій банківських установ. Щоб знизити ризики для бізнесу, забезпечити інтегроване управління балансом, банківським установам необхідно не тільки розробити чітку цифрову стратегію, але і переглянути основні процеси та запровадити необхідні важелі для цифрової трансформації.

Література

1. Кльоба Л.Г. Цифровізація – інноваційний напрям розвитку банків. Ефективна економіка. 2018. No 12. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.12.84>
2. Андрощук Г. COVID-19: вплив на електронну комерцію. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/medichne-pravo-farmaceutika/covid19-vpliv-na-elektronnu-komerciyu.html>.
3. Цифрова трансформація банківського сектору / URL: <http://kbi.karazin.ua/wp-content/uploads/2021/04/Tabaka.pdf>
4. Король М. М., Парлаг С. В. Вплив цифровізації на банківську діяльність в Україні. Науково-практичний журнал «Економіка та держава». 2020.
5. Система електронних платежів / URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/sep>